

Miljø- og Fødevarerministeriet

Institution: NaturErhvervstyrelsen

Enhed/initialer: Center for Fiskeri/MAAN

Sagsnr.: 15-7112-000010

Dato: 28. september 2015

Bilag 1 til MOF alm. del - spm. 147

Dansk fiskeriregulering

Kvoteregulering

Før 2003 var de fleste fiskerier reguleret som rationsfiskeri, det vil sige at hvert fartøj havde en ration, som det måtte fange inden for en bestemt periode (fx en måned). Disse rationer var ikke omsættelige. Der blev fisket efter et "først til mølle"-princip, hvor man fiskede på den samme mængde fisk.

I 2003 blev der indført omsættelige kvoter for sild og efterfølgende for makrel, de såkaldte Individuelle Omsættelige Kvoteandele (IOK). Disse IOK-andele kan omsættes frit mellem fartøjerne, hvilket medførte en reduktion i antallet af fartøjer, da kvoteandelene blev samlet på færre fartøjer.

VK-regeringen indgik i 2005 en aftale med Dansk Folkeparti om en ændret forvaltningsmodel for dansk fiskeri, kaldet Ny Regulering, hvor der bl.a. er tildelt fartøjskvoteandele (FKA) for de vigtigste demersale arter – dvs. torsk, tunge, rødspætte, kuller, kulmule, jomfruhummer, havtaske, rejer, pighvar, mørksej og laks. Reglerne om Ny Regulering trådte i kraft 1. januar 2007. Reguleringen er senere udvidet med IOK på tobis, sperling, brisling, blåhvilling, hestemakrel og havgalt.

Forskellen på FKA og IOK er, at det er nemmere at handle med IOK end FKA. FKA-kvoter skal sælges samlet eller i mindre portioner på op til 25 % af de samlede kvoter (man kan altså sælge 100 % af andelen eller maksimalt 25 %), mens IOK-kvoter kan sælges i mængder, som man selv fastsætter. Det er typisk store fartøjer, der fisker efter IOK-arter, da der kræves en vis volumen i fiskeriet for, at det er rentabelt. Det er typisk mindre og mellemstore fartøjer, der har FKA.

Kvoteardelene er baseret på fartøjernes historiske fiskeri i årene op til indførslen af kvoteandelene, så typisk har mindre fartøjer fået tildelt mindre kvoteandele end større fartøjer med større fangster.

Fartøjer, som i den historiske referenceperiode havde en meget lav omsætning, fik ikke tildelt kvoteandele men fisker i stedet på en mindre fællesmængde afsat til disse fartøjer, som kaldes Mindre Aktive Fartøjer (MAF). Disse fartøjer er typisk under 12 meter, har mindre aktivitet og samlet set mindre betydning for fiskeriets samlede indtjening.

Handel med kvoteandele

Efter indførslen af IOK og FKA har fiskerne handlet kvoteandele med hinanden. Dette har medført, at de tildelte kvoteandele er blevet samlet på færre fartøjer end i 2003, hvor IOK blev indført. Der er derfor langt færre fartøjer registreret i 2014 end i 2003. Antallet af fartøjer er faldet fra 3.569 i 2003 til 2.455 ved udgangen af 2014, svarende til et fald på 31 %.

Der er fastsat regler, der skal sikre mod en for høj koncentration af andele på få fartøjer. Disse regler blev revideret i 2012, hvor der blev indført regler for, hvor store kvoteandele en fisker må eje, samt regler for hvor store kvoteandele, der må være registreret på et fartøj. Der er desuden yderligere begrænsninger for, hvor meget FKA man kan eje, hvis man ejer meget IOK, og omvendt.

Der er desuden mulighed for at fiske på hinandens årsmængder i såkaldte puljer, hvor fiskerne lejer årsmængder af hinandens fartøjer for på den måde at optimere den enkeltes fangstmuligheder og for at undgå udsmid af fisk, når den enkeltes eget fartøjs kvote er opbrugt. De fleste FKA-fartøjer er i dag tilmeldt en pulje.

Kvotestøtteordninger

Der er endvidere afsat en del af de samlede danske kvoter i den såkaldte Fiskefond. Denne del afsættes til forskellige formål, herunder til at bytte kvoter med andre medlemslande samt til at dække eventuelle overfiskerier (forstået på den måde, at der således reduceres tilsvarende i den overfiskede kvote året efter). Desuden er der afsat mængder til ordninger for nyetablerede yngre fiskere samt til en kystfiskerordning. I ordningen for nyetablerede fiskere tildeles et fartøj, der er ejet af en nyetableret fisker, kvoter for en otteårig periode som en håndsrækning til at komme i gang med fiskeriet. Efter fire år begynder en reduktion af de tildelte kvoter med en reduktion på 25 % hvert år, således, at kvoterne efter otte år er tilbageført til Fiskefonden igen og kan komme andre nyetablerede fiskere til gode.

Fartøjer tilmeldt kystfiskerordningen kan få en ekstra årsmængde af torsk, tunge og rødspætter oveni deres almindelige kvote, hvis de lever op til en række krav. Blandt andet må fartøjet maksimalt være 17 meter langt, fangstrejserne skal være af maksimalt to døgners varighed, og fartøjsejerne må ikke sælge kvoteandele tilmeldt kystfiskerordningen til fartøjer uden for ordningen. I 2014 blev der tilført ekstra mængder til kystfiskerordningen, plus at der blev introduceret en graduering, så de fartøjer der fisker med skånsomme redskaber, får større ekstra årsmængder, end fartøjer der fisker med bundtrawl. Ordningen er frivillig og løber i øjeblikket fra 2014- 2016.

Andre reguleringer af fiskeriet

Reguleringen af fiskeriet foregår også med andre midler end fastsættelse af kvoter. For eksempel er der i visse fiskerier en begrænsning på hvor meget motorkraft, der må anvendes i et fiskeri (kW-dage). Desuden er der en lang række tekniske regler som fastlægger hvilke redskaber, der må fiskes med. Der er også indført såkaldt lukkede områder, hvor der ikke må fiskes, f.eks. i Kattegat. Der er desuden regler for, hvor stor en flåde de enkelte EU-medlemsstater må have, hvilket måles i motorkraft (kW) og tonnage (BT).